

İTHAF ŞEİRLƏRİ

Behram
Fərmanzadə

Ümid yerisən

(Dostum, professor Tahir Baxşəliyevə)

Həyatda düzlüyü
Düz yolu seçdin
Həyatın dolanbac
Yollarından sən
Mətin addımladın
Şərəflə keçdin
Sən uzaq olmadın
Xeyirdən, şərdən,
Hər şeyi yerində
Götür-qoy etdin
Bəzən də narazı
Qaldın özündən
Bəzən də danlayıb
Qınadın bizi
Sənin danlağından
Sənin sözündən
İnciyib heç vədə
Küsmədik düzü
Qazandın nəyin var
Alın tərini
Mən də fəxr eyləyib
Öyündüyüm qardaş
Sənin hər qələbən
Hər Zəfərinlə.
Bəzən də həyatla
Bərişməyanda
Bəzən də heç nəyə
Qarışmayanda
Sən elə düşünmə
Demə gerisən
Bir elin, obanın
Çətin günündə
A dostum həmişə
Ümid yerisən.

Əzizim Məmməd Araz

Söz tökülər,
Köz tökülər, iliyini sümürsən.
Demirəm ki, istilikdə "kömürsən"
Şeir üçün əriyən bir ömürsən,
Alışmağın, yanmağın da təhri var.

Söz başına fırfıra tək fırlanan,
Yorulmayıb, axıradək fırlanan.
Könlü eldən ilham alıb nurlanan
Hər misranın möcüzəsi, sehri var.

Dayanmadın qırağında dünyanın,
Piltə oldun çıraqında dünyanın.
Nəğmə adlı varağında dünyanın
El bilir ki, Məmməd Araz möhrü var.

Oxuma bülbül, oxuma

(Əzizim və dostum Aqil Abbasa)

Bir rəyadı, yuxudu,
O vaxt heç nə yoxuydu.
Qədir çələng toxudu
"Sona bülbüllər"i oxudu.
Oxuma bülbül, oxuma.

Qiymətini bilmədik,
Bilmədik heç bir nəyin.
Qiymətini bilmədik
Nə gülün, nə çiçəyin.
Oxuma bülbül, oxuma.

O iblisin, naqisın
Toruna naşı düşüb.
Bünövrəsin qoyduğum
Evimin daşı düşüb.

Çiçəklərin üstünə
Gözümün yaşı düşüb.
Şuşa girir yuxuma,
Oxuma bülbül, oxuma.

Saxlayır şəhid yasin
Eşit xeyir-duasın.
Dan yeritək ağarıb
Saçı Aqil Abbasın,
Oxuma bülbül, oxuma.

Əliyalin çıxmışq
Yaraqlı atlı üstə.
Ruhu Eldar Baxışın
Gəzir Qubadlı üstə,
Oxuma bülbül, oxuma.

Araz əvvəlki Araz,
Kür əvvəlki Kür deyil.
Dörd yanımız yağdı,
Dünya bilir, sirr deyil.
Necə ki, birləşməyib,
Bu millət ki, bir deyil,
Oxuma bülbül, oxuma.

Ürəyi böyüklər

(Əziz dostum və qardaşım
Əbülfət Mədətoğluna)

Dəryada fırtına qoynuna düşən
Ümmanlar qoynunda demə terk olur
Talehin qaribə oynuna düşən
Ürəyi böyüklər dizi bərk olur.

Az işlər görmədin elin yolunda
Qiymətin obada, elində olsun.
Əlinin gücü var, qardaş qolunda
Nizami qələmi elində olsun.

Qəlbində işıq var, gözlərində nur
Kişini yaşadan amal ürəkdi.
Qartallar həmişə zirvədən uçar
Qəlbə genişlərə meydan gərəkdı.

Dünənin bugünün tarixin yaz

(Türk dünyasının görkəmli tarixçisi,
şəxsiyyəti və istedadı önündə baş əydiyim,
əzizim Süleyman Əliyara)

Məddahlar qarşında dura bilmədi,
Hücumlar çox oldu hədə-qorxuda.

Polad iradəni qıra bilmədi
Bir ömür həsr etdin Dədə Qorquda.

Bələdsən bu yurdun, yerin qatına
Çiyində millətin, yükün bilirsən.
Enib bu torpağın dərin qatına
Bu xalqın tarixi kökün bilirsən.

Borcludur ay ustad qanana qanmaz,
Dibim qızıldandır desə də qazan.
Dünənin, bu günün tarixini yaz,
Vaqif olmayıbdır hər yazı yazan!

Öpərsən

(Şuşa, Qarabağ üçün burnumun
ucu göynəyir deyən dostum Ənvər Əhmədin
əziz xatirəsinə)

Həyat mənə işgəncədi, zülümdü,
Bir kimsəm yox, gözələnim ölümdü
Sənə qalan bircə ovuc külümdü,
Azad olan torpağıma səpərsən.

Xətainin qılıncını al görüm,
Gir döyüşə, sağa-sola çal görüm.
Düşmənimə pərə-n-pərə sal görüm,
Qolda qüvvət, ürəyimdə təpərsən.

Pərvazlanıb qartal göydə süzəndə,
Güzgülenib sona göldə üzəndə.
Şamxoruzu fərəsini gəzəndə,
Göndər mənə qaranquşdan xəbər sən.

Bu dünyanın üzü sevinc, kədərdir,
Demə qardaş, nə əkmışdim, nə dərdim.
Bu dünyada nə var gəldi-gedərdi,
Başım üstə qılinc, qalxan sipərsən.

Bir palıdam, şimşək vurdu laxladım,
Öz kökümü, budağımı saxladım.
Ənvər Əhməd yaxşı-pisi yoxladım,
Qarabağın torpağını öpərsən.

Burda bir el yurd salıb

(Kəndimin Şahsevən kəndində məskunlaşan
müəllimim və dostum Fərman Kərimzadənin
ruhuna)

Burda bir el yurd salıb,
Yönü Vətənə sarı.
Becərib zəmi salıb
Dəni Vətənə sarı.

Qızmaz yeri, yatağı,
Dəyər bayatı, ağı,
Yola salar sübh çağı,
Günü Vətənə sarı.

Vətən dini, imanı,
Var ümidi, gümanı.
Uçar tüstü-dumani,
Çəni Vətənə sarı...

Barıymış

(Müəllimim və dostum Fərman Kərimzadənin
ruhuna)

Cəbrayıl onunla birlikdə gedib, hər sübh ça-
ğı, qürub vaxtı Araz çayına, Xudafərin körpüsünə

baxardıq. Belə qərara gəldik ki, onun mənsur
"Qızıl ağacdən asılmış beşik" əsərinin adını dəyi-
şib "Xudafərin körpüsü" qoyaq. Çünki Xudafərin
körpüsündən böyük el, tarixi şəxsiyyətlər keç-
mişdir.

Qara bulud yağış olub selləndi,
Çopur daşlar dağ döşündən helləndi
Çeşmələrin zümrüd gözü lilləndi
Bu çayların bulanmağı varıymış.

Çinar töküüb susuzluqdan yarpağın
Canıdır su, qanıdır su torpağın
İki yerə bölünən bu torpağın
Göz yaşıyla sulanmağı varıymış.

Bu qalanın mamır basıb hörgüsün
Keçə bilmədik Xudafərin körpüsün.
İtirmişik bəldə kəmə körpüsün
Baba yurdun talanmağı varıymış.

Həsretinin Araz olan qolunun
Lələkləyən Bakı, Təbriz yolunun
Aralıqda bitən tikan kolunun
Boynumuza dolanmağı varıymış.

İnciyir

(Dostum və qardaşım Ağa Laçınliyə)

Natəvan mülkünü ediblər talan,
Gözüm baxa-baxa yağıda qalan
Qatır dirəqə töküüb, quş qanad salan
Əskəran adlı qallam inciyir.

Sinəm Dəli dağdı, başım Murovdu,
Qapqara saçlarını indi qırovdu.
Qardaşım itkindi, bacım girovdu,
Gözümə baxanda balam inciyir.

Güllü yaylaqlara köçüm köçməyir,
Baxmaqdan kor olub, gözüm seçməyir.
Nadanın yanında sözüüm keçməyir,
Sinəmi yandıran kəlam inciyir.

Tənhayam, arxam yox, nə də öndərim,
Fələyin çarxını necə döndərim.
Kimə namə yazım, kimə göndərim,
Etdiyim o haqqı-salam inciyir.

Çölümdə sar gəzir, gölümdə bağa,
Soltan bəy yurduna sahibdir diğa.
İçimdə tağ atıb dərdim, ay ağa,
Axmazım inciyir, çalam inciyir.

Bu dünyanın qara daşı göyərər

"Bu dünyanın qara daşı göyərər" şeirinin
müəllifi Musa Yaquba

Hər kəs yükün öz çiyinə götürsə
Kəndirbazlar kəndirini itirsə.
Buyruqçular bircə ağac bitirsə
Bu dünyanın qara daşı göyərər.

Saxtakarlar sol əliylə yazmasa,
Paxıl qonşu ayaq altı qazmasa.
Harınlaşib heç kim yolun azmasa
Bu dünyanın qara daşı göyərər.

Yalançılar söz deyəndə tərləsə,
Böhtançılar dərdə düşüb çərləsə.
Tənbəl övlad öz başını hərləsə
Bu dünyanın qara daşı göyərər.

Ürəyimiz təmizlikdə aynasa,
Qurd quzuyla bir çəmənə oynasa.
Xərəyimiz bir qazanda qaynasa,
Bu dünyanın qara daşı göyərər.

Laçının yollarında

(Əziz dostum Malik Fərruxun xatirəsinə)

Duman zirvəni alar
Dağlar xəyala dalar.
Əlik balasın yalar
Laçının yollarında.

Lələ yandı közərdi,
Qoxlmasam küsərdi.

Təbiət xalı sərdi
Laçının yollarında.

Könlümdə min bir həvəs,
Kölgədə dərdim nəfəs.
Çətirləndi tut, vələs,
Laçının yollarında.

Necə deyim yoruldu
Saflaşdım, duruldum.
Gözəlliyə vuruldum
Laçının yollarında.

Bir şair varıydı bu Yer üzündə

(Eldar Baxışın əziz xatirəsinə)

Bir şair varıydı bu Yer üzündə
Elə bil sinəsi söz yuvasıydı.
Bir şair varıydı bu Yer üzündə
Çərəyi, suyu ydu söz, havasıydı.

Sözü ilmə edib söz toxuyardı,
Üzündən-gözündən söz oxuyardı.
Üstündən-başından söz qoxuyardı,
Bir şair varıydı bu Yer üzündə.

Dərdi gizlədərdi, dözü dəyərdi,
Min kişi içində sözün dəyərdi.
Şeir istəsəydik yüzün dəyərdi,
Bir şair varıydı bu Yer üzündə.

Bir şair varıydı bu Yer üzündə,
Qədrini çiçəyin, gülün bilirdi.
Dəryada balığın, səmada quşun,
Bir şair varıydı dilin bilirdi.

Küləyə yatımlı teli varıydı,
Ürəyə yatımlı dili varıydı.
Qələmə yatımlı əli varıydı,
Bir şair varıydı bu Yer üzündə.

Olmadı

(Behramı qürurunda bəy sözündə şair kimi
tanıyıram deyənlə gözəl ədəbiyyatşünas tənqidçi,
dostum Vidadi Məmmədovun əziz xatirəsinə)

Zəhərləyib aşını da
Açırdılar başını da
İçdilər göz yaşını da
Doyan olmadı, olmadı.

Bir görüldü ücdə, beşdə
Qan töküldü qızıl teşdə.
Tapılmadı cəfəkeşdə
Həyan olmadı, olmadı.

Tapdalayib çərəyini
Oxladılar kürəyini.
Onun təmiz ürəyini
Duyan olmadı, olmadı.

Dağlar

(Şuşalı dostum, yazıçı-jurnalist
Vasif Quliyevə)

Özüntək sevərəm sizin dağları,
Güllü yamaqları, buz bulaqları.
Mehmanı olacam bahar çağları,
Qəbul edəcəkmə qonağı dağlar.

Oldum gözəlliyin əsri, valehi,
Əsdikcə rüzgarın, əsdikcə mehi.
Qarışar çəmənə çiçəyin şəhi
Allanar yalların yanağı dağlar.

Bəhrəmə, sinəmdə şirin duyğular
Qatıbdır başımı vaxtsiz qayğılar.
Gəlməsəm oxuyar dərdimi quşlar
Oxuyar bayatı son ağı dağlar.

Canlı heykəl

(Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Gəray Əsədovun
anası Gülarə nənəmə)

Bura gəlib gedənin
Yaddaşında, yadında,
Bir əfsanə yaranır,
Canlı heykəl adında.

Yığışdırır oğlunun
Çarpayısını, yatağın.
Səliqəyə salır hər gü, r,
Ana oğul otağın.

Gündə onları bir-bir,
Azı üç yol yoxlayır.
Ana əskər məktubun
Gözü üstə saxlayır.

Onu boğsa da, qəhər
Ruhunu şad eyləyir,
Ana durub hər səhər -
Oğlunu yad eyləyir.

Hərbin qanlı davası
Qırx ildir ki, sovuşub
Ana doxsan yaşında -
Öz oğluna qovuşub.

Ana dönüb məşələ,
Gecə-gündüz hey yanır.
Daş heykəlin yanında
Canlı heykəl dayanır.